

TOETSTIP 4 SEPTEMBER '04

Wat vooraf ging

In het afgelopen jaar zijn er drie ToetsTips verschenen, waarin in globale lijnen werd aangegeven hoe u een functionele, geïntegreerde toetstaak kunt construeren. Om deze ToetsTips te bekijken, kunt u het beste onze website: www.cnavt.org bezoeken.

Feldfunktion geändert

Vanaf ToetsTip 4 zullen we concreet aan de slag gaan met het construeren van een toetstaak. Er zal in detail gekeken worden naar verschillende stappen van het ontwikkelingsproces.

TIP 4: BEPAAL WAT U WILT TOETSEN

In deze ToetsTip komen vier stappen aan bod die u het beste het eerst kan volgen voordat u daadwerkelijk aan de slag gaat met het construeren van een toetstaak, namelijk:

- Stap 1 Bepaal het doel van uw cursisten en het domein
- Stap 2 Formuleer thema's binnen domein
- Stap 3 Selecteer taalgebruikssituaties binnen thema en doelstellingen
- Stap 4 Kies de te toetsen taalgebruikssituaties en taalvaardigheden

Stap 1 Bepaal het doel van uw cursisten en het domein

Om te bepalen wat u wilt toetsen, moet u eerst achterhalen wat de wensen van uw studenten zijn. Waarom willen zij Nederlands leren? Wat is hun motivatie en in welk domein willen ze kunnen functioneren?

Voorbeeld

Doelgroep: mensen die voor een tijdje in Nederland of Vlaanderen willen wonen.
Domein: maatschappelijk

Doelgroep: mensen die in het Nederlands taalgebied in de gezondheidssector willen werken.
Domein: gezondheidszorg

Stap 2 Formuleer thema's binnen domein

Als u het domein hebt bepaald waarbinnen uw studenten het Nederlands willen gebruiken, is het zaak om alle mogelijke relevante taalgebruikssituaties in kaart te brengen waarmee u studenten in dat domein te maken kunnen krijgen. Het is handig om dan te werken vanuit thema's binnen een domein.

Voorbeeld

Domein: maatschappelijk
Thema's: vrije tijd, wonen, voeding, gezondheid, onderwijs, geld, overheid, media, kunst & cultuur, etc.

Stap 3 Selecteer taalgebruikssituaties binnen thema en doelstellingen

Als u de thema's hebt vastgesteld, kunt u de relevante taalgebruikssituaties in kaart brengen. Ook kunt u de doelstellingen per situatie formuleren.

Bij het selecteren van de relevante situaties, is het wel belangrijk dat u rekening houdt met de toetsbaarheid van deze situaties. Een situatie is misschien heel relevant binnen een bepaald domein, maar blijkt vervolgens moeilijk te toetsen. Ook moet er wel in de gaten gehouden worden of een bepaalde taalgebruikssituatie goed scorebaar is.

Voorbeeld

Relevante toetsbare taalgebruikssituaties thema Vrije tijd:

- Iemand leest een folder van een dansschool en wil een proefles volgen. Hij/zij mailt met de dansschool voor informatie; doelstelling is de juiste informatie te vragen.

- Iemand wil met vrienden een weekje een vakantiehuis huren en kiest op basis van de wensen een vakantiehuis uit een vakantiebrochure. Doelstelling is de juiste informatie te selecteren.
- Iemand hoort een reclame voor een goedkope bootreis op de radio met een telefoonnummer en belt voor verdere informatie; doelstelling is voldoende aanvullende informatie te krijgen.

Voorbeeld

Relevante niet toetsbare taalgebruikssituatie thema Politiek:

- Een groep studenten discussieert over een politiek onderwerp. Deze situatie is niet toetsbaar in een CNaVT-examen, omdat het praktisch niet haalbaar is om meerdere kandidaten tegelijkertijd objectief te toetsen. Bovendien is het onderwerp gebonden aan de actualiteit. Binnen de lespraktijk kan deze situatie wel getoetst worden, bijvoorbeeld door middel van observatie.

Stap 4 Kies de te toetsen taalgebruikssituaties en taalvaardigheden

Als u een toets maakt, kiest u uit de lijst met taalgebruikssituaties een aantal taalgebruikssituaties dat representatief is voor wat uw student moet kunnen. Vervolgens specificeert u welke taalvaardigheden uw student binnen een taalgebruikssituatie moet kunnen inzetten om zijn doelstelling te verwezenlijken.

Voorbeeld

Taalgebruikssituatie binnen thema Vrije tijd: Iemand leest een folder van een dansschool en wil een proefles volgen. Zij mailt met de dansschool voor informatie; doelstelling is de juiste informatie te vragen.

In te zetten taalvaardigheden: Lezen en Schrijven

Specifieke taalvaardigheden: Selecterend lezen van reclamefolder
Schrijven van verzoek om informatie

Ten slotte

Als u de vier stappen hebt gevolgd, dan is het voorbereidend werk voor het construeren van een toetstaak gedaan. U hebt dan bijvoorbeeld voor een toetstaak het volgende gespecificeerd:

Doelgroep	mensen die voor een tijdje in Nederland of Vlaanderen willen wonen
Domein	maatschappelijk
Thema	vrije tijd
Relevante toetsbare taalgebruikssituatie	Iemand leest een folder van een dansschool en wil een proefles volgen. Zij mailt met de dansschool voor informatie; doelstelling is de juiste informatie te vragen.
In te zetten taalvaardigheden	Lezen en Schrijven
Specifieke taalvaardigheden	Selecterend lezen van reclamefolder Schrijven van verzoek om informatie

OPDRACHT

Gegeven

Doelgroep	mensen die voor een tijdje in Nederland of Vlaanderen willen wonen
Domein	maatschappelijk
Thema	gezondheidszorg

Bepaal welke taalgebruikssituatie u wilt toetsen binnen het thema Gezondheidszorg en welke taalvaardigheden uw studenten daarvoor moeten kunnen inzetten.

U kunt uw uitwerking altijd voor feedback naar ons toesturen. Onze contactgegevens staan onder aan deze tip.

TOETSTIP 5 IN NOVEMBER '04

In de volgende ToetsTip zullen we ingaan op het verzamelen van geschikt materiaal. Wat is natuurlijk taalaanbod, hoe zit het met authenticiteit en hoe controleert u de moeilijkheidsgraad van een tekst?

Vragen, opmerkingen en suggesties

Opmerkingen over ToetsTip 4:

Suggesties voor volgende ToetsTips:

Inhoudelijke opmerkingen over evaluatie in het algemeen:

Praktische bemerkingen over de Toetspost:

Voor vragen & reacties één adres:

het CNaVT-secretariaat

Certificaat Nederlands als Vreemde Taal
Blijde-Inkomststraat 7
B-3000 Leuven
België
0032 (0) 16 53 55 16

cnavt@arts.kuleuven.ac.be